

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

*Associatie en participatie
vanuit lasalliaans
perspectief*

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

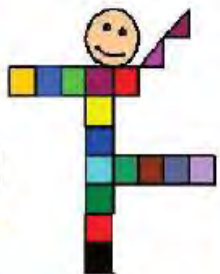
Tashi Delek
 Välkomna
 Benvenuti
 Ennidos shagotom
 ahlan wa sahan
 Siya namkela nonke
 yokoso
 Üdvözlet
 Vitáme vás
 Maligayang pagdating
 Sveiki atvyk
 nyin dee
 svogat
 Karibu
 Salve
 Ongi etorri
 Ho geldin
 Willkommen
 Dobre došli
 Tere tulemast
 hai
 Weikom
 Byen venu
 Haere mai
 Kalòs òrises
 khush Omd
 Ngiyanemukela
 huonying guonglin
 yin dee dtòn rap
 Tunngahugit
 Tunngasugit
 Ho geldiniz
 Ulihelisidi
 Velkominn
 Bienvenue
 Tikilluaritsi
 Laipni lodzam
 swagatam
 Welcome
 Dobrodošli
 Witamy was
 vaangha
 Failte
 lim
 sadarayen piligannawa
 Beningudes
 Sugeng rawuh
 Benvenuta
 Bainvegni
 Bonvenon
 Talitali fiefia
 Velkomin
 Woezor
 Croeso Soo dhowow
 Dynnargh dhis
 hueugnin
 Mirè se vjen
 Bienvenido
 Aloha
 hoan gèng kong
 Hoan nghên
 Bitajemo
 Tervetuloa
 Meroba
 khosh amadid
 Velkommen
 Ho geldin
 Bem vindo
 hwangyong hamnida
 tavitai morilogtun
 Ahla w sahla
 Brukhim Haboim
 Vitajte
 Failte
 sadarayen piligannawa
 Beningudes
 Sugeng rawuh
 Benvenuta
 Bainvegni
 Bonvenon
 Talitali fiefia
 Velkomin
 Woezor
 hwangyong hamnida
 tavitai morilogtun
 Ahla w sahla
 Bem vindo

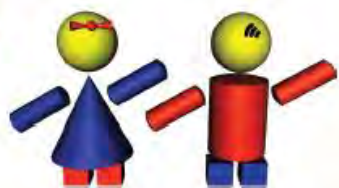
SINT-JORIS
ingenieus creatief

CHAMPAGNAT

G.V. BASISCHOOL ST-MICHEL

BASISSCHOOL DE BRUG

naar de toekomst...

Inleiding op het thema

Inleiding op het thema

**VERBONDENHEID
ROND HET
VLP-
OPVOEDINGSPROJECT**

Inleiding op het thema

**VERBONDENHEID ROND
HET
VLP-
OPVOEDINGSPROJECT**

***Een uniek
netwerk***

Inleiding op het thema

**VERBONDENHEID
ROND HET VLP-
OPVOEDINGSPROJECT**

Associatie

Inleiding op het thema

**VERBONDENHEID
ROND HET VLP-
OPVOEDINGSPROJECT**

***Eigenaarschap
van de VLP.
identiteit***

Inleiding op het thema

**VERBONDENHEID
ROND HET VLP-
OPVOEDINGSPROJECT**

Participatie

Verbondenheid rond het VLP-project

INHOUD DAGFOCUS 1:

*"De eigenheid van onze school waarderen
vanuit een oprechte betrokkenheid
op de lasalliaanse visie op opvoeden en
onderwijzen (LOV)
in loyale verbondenheid met het ruime VLP-
netwerk."*

Verbondenheid rond het VLP-project

INHOUD DAGFOCUS 2:

"Onze participatieve beleidsvisie aangrijpen als een krachtig ingrediënt om te bouwen aan een verbindend schoolklimaat.

Verkennen en verdiepen van participatiemodellen in functie van het eigen schoolbeleid."

Verbondenheid rond het VLP-project

INHOUD DAGFOCUS 3:

*"In loyale verbondenheid samen
verantwoordelijkheid opnemen ten opzichte van
de zending."*

Verbondenheid rond het VLP-project

WERKVORMEN:

1. Inputs en duiding
2. Individuele reflectie
3. Schooloverstijgende werkvormen
4. Schoolteammomenten

Inleiding op het thema

LOGBOEK ZEESESSIE XXVIII

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

VAN .....

GEEF EENS EEN COMPLIMENT OP EEN ONVERWACHT MOMENT

JIJ BRENGT MENSEN SAMEN.

IK HEB RESPECT VOOR WAT JIJ DOET.

JIJ WAS VOOR MIJ EEN LUISTEREND OOR.

JIJ HEBT MIJ ONTROERD.

JIJ MAAKTE MIJ ENTHOUSIAST.

JOUW MEELEVEN HEEFT MIJ DEUGD GEDAAN.

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

*Associatie en
participatie vanuit
lasalliaans perspectief*
DAG 1

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

**EN NU
AAN DE
SLAG**

**DE KRACHT VAN EEN VERBINDEND
SCHOOLKLIMAAT**
Scholenmarkt

Verbindend (school)klimaat ten tijde van De La Salle

Het start met verbondenheid tussen de meesters

1680: educatieve gemeenschap

1686: van meesters naar
broeders

1691: een heroïsche daad

1694: naar een ruimere
verbondenheid

*"In loyale onderlinge
verbondenheid"*

De bezieling van het opvoedingsproject volgens De La Salle ligt op de eerste plaats niet in het opzetten van een doeltreffende organisatie. Geestdrift ontspringt aan een vruchtbare verbondenheid.

Uitdaging vandaag bestaat erin dat wij allen opnieuw deel uitmaken van een levensproject. Dit leidt tot het wezen van verbondenheid. Daar ontstaat het bezielde professionele handelen.

En evolueert naar verbondenheid op diverse niveaus

- Gratis onderwijs
- Klassikaal onderwijs
- Broeders
- Mede-broeders
- Vanuit dienstbaarheid

*"Pour que l'école
aille bien"*

Net als De La Salle in zijn tijd, hanteren wij vandaag een familiale omgang in onze relaties onder volwassenen en met onze leerlingen. In deze familiale omgang hebben we bijzondere aandacht voor de meest oprechte noden van (jonge) mensen in hun proces van menswording.

Probeer niet in de voetstappen
van de ouden te treden. Zoek zelf
wat zij zochten

Kracht van verbindend schoolklimaat

GIE DEBOUTTE

PROF UNIVERSITEIT ANTWERPEN EN UC LIMBURG
VOORZITTER 'KIES KLEUR TEGEN PESTEN'

UITDAGINGEN VOOR SCHOLEN
VAN VANDAAG EN MORGEN

UITDAGINGEN VOOR VANDAAG EN MORGEN

WAT ZIJN VOOR JULLIE, OP DIT OGENBLIK, DE DRIE BELANGRIJK(ST)E
UITDAGINGEN VOOR HET ONDERWIJS, VERTREKKEND VANUIT DE ERVARINGEN
IN JULLIE SCHOOL?

[HTTPS://WWW.MENTIMETER.COM/APP](https://www.mentimeter.com/app)

→ APP BINNEN HALEN EN CODE INVULLEN EN JOUW DRIE ANTWOORDEN
INTIKKEN.

→ SURF NAAR [WWW.MENTI.COM](http://www.menti.com) , CODE INVULLEN EN JOUW DRIE
ANTWOORDEN INTIKKEN.

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **TALIS-ONDERZOEK (OESO) 2018**

- 177 LAGERE SCHOLEN EN 2665 LERAREN OF DIRECTEURS
- 182 SECUNDAIRE SCHOLEN (EERSTE GRAAD) EN 3118 LERAREN OF DIRECTEURS
- BEVRAGING NAAR HET LERARENSCHAP / OPDRACHT ALS DIRECTEUR

- **UITDAGINGEN**

- UITBREIDING TAAK ALS LEERKRACHT: EDUCATOR > LESGEVER

Door deze 'educationalisering' werken leraren naast hun vakspecifieke lesopdracht ook aan **innovatie, burgerschapseducatie, gezondheidseducatie, het wegwerken van sociale ongelijkheid, verkeersopvoeding, drugspreventie, klimaatbewustzijn, enzovoort** (Smeyers & Depaepe, 2008).

Dat alles vindt plaats in een context waarbinnen de **diversiteit** (sociaal-economisch, taal, specifieke onderwijsbehoeften, enz.) binnen de leerlingenpopulatie toeneemt. (TALIS-rapport Vlaanderen, 2018, p. 23)

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **TALIS-ONDERZOEK 2018**
  - **VERVROUWELIJING VAN HET LERARENBEROEP**

Tabel 2.1 Percentage vrouwelijke leraren en schoolleiders

	Lager onderwijs		Eerste graad secundair onderwijs		
	VL	EU-5 ¹⁰	VL	EU-14 ¹¹	PISA-6 ¹²
Percentage vrouwelijke leraren	* 84.1	80.8	70.2	69.7=	65.1
Percentage vrouwelijke schoolleiders	* 57.5	63.3=	40.3	52.1	35.5=

* Significant verschil ($p < .05$) tussen lager onderwijs en eerste graad secundair onderwijs.

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **TE LAGE INSTROOM VAN NIEUWE, JONGE LEERKRACHTEN**
- **GROOT AANDEEL VAN KINDEREN EN JONGEREN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTE (VRAAG OM MAATWERK)**
- **40% VAN DE SCHOLEN: TUSSEN 10 EN 60% LLN MET ANDERE THUISTAAL DAN NEDERLANDS → IN MEEST UITDAGENDE SCHOLEN: MEER LERAREN MET WEINIG ERVARING?!**
- **VLAAMSE LEERKRACHTEN: MINDER BEZORGD OM GENDERONGELIJKHEID/GENDERVERScheidenheid**

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- VLAAMSE LKN WILLEN DAT KINDEREN LEREN OMGAAN MET CULTURELE VERSCHILLEN (POSITIEF VALORISEREN; RESPECT OPBRENGEN) MAAR ZE KIEZEN ER DAAROM NIET VOOR OM ZELF REKENING TE HOUDEN MET DE VERSCHILLEN TUSSEN DE LEERLINGEN.
- **DE GROEP VLAAMSE LKN DIE ZICH GOED VOORBEREID VOELT OM LES TE GEVEN IN EEN MULTICULTURELE EN MEERTALIGE OMGEVING IS AANZIENLIJK KLEINER DAN IN DE EU-5 LANDEN + LKN DRUKKEN EVENWEL NIET DE BEHOEFTE UIT OM HIERIN TE WORDEN VERSTERKT (VIA VORMING)**
- **GEVOEL VAN ZELFEFFECTIVITEIT BIJ LERAREN (MULTI-CULTURALITEIT EN MEERTALIGHEID) LIGT HOGER IN SCHOLEN DIE OP BEIDE VLAKKEN HOOG SCOREN**

NIEUWS

SPORT

SHOWBIZZ

nina

IN DE BUURT

BINNENLAND

BUITENLAND

vsnieuws

Nieuws > Binnenland > Onderwijs

Alle leerlingen scoren beter in school die diversiteit omarmt

jv | 14 mei 2019 | 07u03 | Bron: belga

38 REACTIES

AANVULLEND: KU LEUVEN-ONDERZOEK NAAR OMGAAN MET DIVERSITEIT

CELESTE, L., BAYSU, G., PHALET, K., MEEUSSEN, L. & KENDE, J. (2019) CAN SCHOOL DIVERSITY POLICIES REDUCE BELONGING AND ACHIEVEMENT GAPS BETWEEN MINORITY AND MAJORITY YOUTH? MULTICULTURALISM, COLORBLINDENESS, AND ASSIMILIATIONISM ASSESSED. *PERSONALITY AND SOCIAL PSYCHOLOGY BULLETIN*, SAGEPUB, 1-16.

- 66 BELGISCHE SCHOLEN (MIDDENSCHOLEN)
- 1747 JONGEREN UIT MINDERHEDENGROEPEN
- 1384 JONGEREN UIT DE MEERDERHEIDSGROEP
- INVLOED SCHOOLBELEID INZAKE DIVERSITEIT OP SCHOOLBETROKKENHEID (HET GEVOEL ER TE MOGEN/WILLEN BIJ HOREN) EN LEERRESULTATEN

DRIE TYPES DIVERSITEITSBELEID

- **MULTICULTURALISME:** ERKENNEN VAN DIVERSITEIT ALS MEERWAARDE EN PROBLEEM EN KIEZEN OM JONGEREN EN HUN ACHTERGROND VOLWAARDIG ERKENNING TE GEVEN
- **KLEURENBLINDHEID:** ALLE LEERLINGEN, LOS VAN HUN VERSCHIEDENHEID OP ETNISCH, TAALKUNDIG, CULTUREEL EN SOCIAAL VLAK ALS GELIJKEN BESCHOUWEN EN VANUIT 1 PEDAGOGISCHE AANPAK (DE OUDE, VERTROUWDE) BENADEREN
- **ASSIMILATIE-BELEID:** ERKENNEN VAN DIVERSITEIT MAAR KIEZEN VOOR EEN BELEID WAARBIJ DE NIEUWKOMER/MINDERHEIDSGROEP HAAR EIGENHEID MOET ACHTERLATEN OM TE WORDEN ZOALS WIJ

RESULTAAT ONDERZOEK

- **ALLEEN DE MULTICULTURALISTISCHE AANPAK VOORSPELT DAT DE AANWEZIGE KLOOF TUSSEN 'ONZE JONGEREN' (MEERDERHEIDSGROEP) EN DE NIEUWKOMERS/JONGEREN MET ANDERE ACHTERGROND (MINDERHEIDSGROEP) OP HET VLAK VAN LEERRESULTATEN EN SCHOOLBETROKKENHEID) WORDT GEDICHT**
- DE KLEURENBLINDE EN ASSIMILATIE-AANPAK KOPPELEN ZICH AAN HET TOT STAND KOMEN VAN EEN GROTER WORDENDE KLOOF TUSSEN DE MINDERHEIDS- EN DE MEERDERHEIDSGROEP
- HET ZICH MINDER MET DE SCHOOL VERBONDEN VOELEN = MEDIËRENDE FACTOR VOOR DE VERBREIDING VAN DIE KLOOF

VRT NWS OVER DIT ONDERZOEK

The image is a screenshot of a VRT NWS news article. At the top, there is a navigation bar with the VRT NWS logo, a search bar, and menu options for 'Ontdek', 'Video', 'Audio', and 'Zoek'. The main content area features a video player with a play button and a thumbnail of children in a classroom. Below the video is a sub-headline 'Meertaligheid op school: wat zeggen de onderwijsexperten?' and a date 'ma 27 nov 2017 17:37'. The main text discusses research findings on multilingualism, with a red oval highlighting a specific quote. Below the main text is a section titled 'Goede bedoelingen' and a large quote at the bottom.

10°C 84km file Nieuwsombudsman nl

vr NWS

Ontdek Video Audio Zoek

goed op vakken als Nederlandse taal en wiskunde.

De verklaring ligt volgens de onderzoekers net bij dat welbevinden: "Leerlingen gaan zich **beter thuis voelen** en daardoor **beter presteren**." Maar ligt de spreekwoordelijke lat daar niet gewoon lager? "Daar hebben we geen enkel bewijs voor gevonden", reageert Meeussen. "De prestaties van de leerlingen met een migratieachtergrond verbeteren, maar **ook leerlingen met een Belgische achtergrond gaan het niet slechter doen**. Dus het is ook niet in hun nadeel."

Goede bedoelingen

Daartegenover staat ook dat scholen die voor een **assimilatiebeleid of een kleurenblind** beleid kiezen **meer de kloof in stand houden** tussen leerlingen met en leerlingen zonder een migratieachtergrond.

“Als je diversiteit op een actieve en positieve manier benadert, dan nemen de sociale samenhang én de prestaties toe

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **VLAAMSE LEERKRACHTEN: UITGESPROKEN POSITIEF OVER DE ONDERLINGE RELATIES OP SCHOOL**
- **MAAR... TOENEMENDE ZORG VOOR DISCIPLINEPROBLEMEN VANWEGE LEERLINGEN– ZEKER IN 1STE GRAAD SO: VEEL ENERGIE GAAT NAAR STOREND GEDRAG**

(IN NOORWEGEN, DENEMARKEN → STERKE DALING?!)

- **+ HOOG AANTAL PESTPROBLEMEN (WEKELIJKS VOORKOMEN) DAT WORDT GEMELD AAN DE DIRECTIE (= HOOGSTE SCORES VAN ALLE LANDEN M.N. RESP. 30,4% EN 40,3%) → ONDERMIJNING VAN HET VEILIG GEVOEL OP SCHOOL**

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **STARTENDE LEERKRACHTEN: STERKE INTRINSIEKE MOTIVATIE VOOR LESGEVEN**
    - **NOOD AAN AANVANGSBEGELEIDING/MENTORSCHAP**
    - **LESGEVEN IN MULTICULTURELE SETTING**
    - **OPVOLGEN STUDIEVOORUITGANG VAN LEERLINGEN**
- } Onvoldoende basis vanuit lerarenopleiding

UITDAGINGEN OPGEMERKT VANUIT EEN ANDERE HOEK

- **VLAAMSE LKN: VRAGENDE PARTIJ VOOR**
  - **LESGEVEN AAN LLN. MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTE**
  - **ICT-VAARDIGHEDEN VERSTERKEN**
  - **METHODEN VOOR GEÏNDIVIDUALISEERD LEREN**
  - **LESGEVEN IN MULTICULTURELE OMGEVING**

DIVERSITEITSBAROMETER ONDERWIJS – VLAAMSE GEMEENSCHAP

Technisch rapport Post 1: Analytische review van
het onderzoek naar ongelijkheden in het
onderwijs

Wendelien Vantieghem
Projectleiding: Piet Van Avermaet

UNIA-ONDERZOEK

- Onderwijs in Vlaanderen en Franstalig België: aan de start van het peloton als het om sociale rechtvaardigheid gaat:
  - Leerlingen met **migratieachtergrond**
  - Leerlingen uit **kwetsbaarder gezinnen (SES)**
  - Leerlingen met een **functiebeperking**
- Holebi-jongeren:** hier beter resultaat maar deze jongeren hebben een laag psychisch welbevinden en scoren hoog op het vlak van suïcidaal gedrag
- Alle vier deze groepen krijgen **vaker** te maken met **pestproblemen**
- Sterke scholen: fundamentele keuze om als team werk te maken van een coherent beleid gericht op kansenversterking van hun leerlingen**

MEER COGNITIEVE AMBITIE NODIG

Omdat ons onderwijs op vlak van cognitieve basisvaardigheden verwerven achteruit boert (en het sterkst bij ‘goede leerlingen’ (sic), is het hoog nodig om terug meer in te zetten op ‘basisvaardigheden, vanuit een cultuur met intellectuele ambitie waarbij het cognitief potentieel van elke leerling maximaal wordt ontwikkeld.’
prof. Wouter Duyck, UGent

HELEMAAL AAN HET STAARTJE ...

BOVENDIEN:

DE PRESTATIEMOTIVATIE EN DE INTRINSIEKE MOTIVATIE VAN ONZE LEERLINGEN OM ACADEMISCH TE PRESTEREN IS BIJ DE LAAGSTE VAN EUROPA

***Dit is zeer problematisch want we weten dat de verwachtingen en doelen die leerlingen zichzelf opleggen de sterkste voorspellers zijn van toekomstige leerprestaties. (Cf. Hattie, Leren zichtbaar maken.)
Leerlingen met een grotere prestatiemotivatie rapporteren ook een hoger welzijn.***

ANDERE UITDAGINGEN IN BEELD?

TENSLOTTE: SUCCEFACTOREN BIJ SUCCESVOLLE SCHOOLSYSTEMEN

- 1. HOGE KWALITEIT VAN MENSEN DIE LEERKRACHT KUNNEN WORDEN: STERKE EN GEDREVEN PROFESSIONALS**
- 2. VERBETEREN VAN DE ONDERWIJSPRAKTIJKEN OP HET TERREIN → TEAMGERICHTE TRAJECTEN I.P.V. EENMALIGE IMPULSEN VIA INDIVIDUELE OF TEAMGERICHTE VORMING + STERKER POSITIEF SAMENSPEL TUSSEN PROFESSIONALS IN EN NAAST DE SCHOOL**
- 3. INZETTEN OP KWALITEITSVOLLE DIRECTIETEAMS**
- 4. INZETTEN (ALS TEAM/ALS LEERKRACHT) OP HET SLAGEN/SUCCES VAN ELKE LEERLING OM ALDUS DE GLOBALE PRESTATIE TE VERBETEREN (WEG VAN ATTESTERINGEN EN WATERVALSYSTEEM)**

BRON: UNICEF (2012) IEDEREEN GELIJKE KANSEN OP SCHOOL? DAT DENKEN ZIJ ERVAN. HET PERSPECTIEF VAN MAATSCHAPPELIJK KWETSBAAR KINDEREN EN JONGEREN IN HET ONDERWIJSDIENSTDEBAT. UNICEF BELGIË.

"De kracht van een verbindend schoolklimaat"

Individuele reflectie

15u45-16u00

Reflectie in groep

16u30-17u15

Individuele reflectie

Wat heb ik gezien op de scholenmarkt dat inspiratie biedt om te werken aan een verbindend schoolklimaat?

Hoe komt het dat ik net dat gekozen heb? Wat triggert mij?

Onder welke maatschappelijke uitdaging zou ik mijn schouders zetten? Wat zou de eerste stap zijn?

PAUZE

LOYALE VERBONDENHEID: EEN GEZAMENLIJKE VERANTWOORDELIJKHEID

*Van verbindend schoolklimaat naar
een verbindend netwerk-klimaat*

The background features a gradient from light purple at the top to light blue at the bottom. Several realistic water droplets of various sizes are scattered in the corners, with highlights and shadows that give them a three-dimensional appearance.

‘VERBONDENHEID’

FUNDAMENT VOOR GROEI EN EDUCATIE

HOE ZOU HET KOMEN DAT...

- KINDEREN EN JONGEREN MET EEN PROBLEMATISCHE HECHTING HET LATER VEEL MOEILIJKER KRIJGEN OM, VANUIT ZELFVERTROUWEN, POSITIEF EN MET VERTROUWEN NIEUWE 'VERBINDINGEN' AAN TE GAAN?
- KINDEREN EN JONGEREN UIT GEZINNEN DIE SOCIAAL-ECONOMISCH MINDER STERK STAAN ZICH (GEMIDDELD) VAKER SLECHT VOELEN OP SCHOOL EN ER OOK MINDER GOED PRESTEREN?
- HOGERE LEERAMBITIES (VANWEGE LEERKRACHTEN) EEN GUNSTIG EFFECT HEBBEN OP DE LEERPRESTATIES VAN KINDEREN EN JONGEREN?
- LEERKRACHTEN DIE ZICH GEDRAGEN EN GESTEUND WETEN DOOR HUN DIRECTIE EN COLLEGA'S STERKER IN HUN SCHOENEN STAAN EN MINDER KANS MAKEN OP EEN BURN-OUT?

VERBONDENHEID *ALS INTERMENSELIJKE ERVARING*

BRENÉ BROWN IN 'DE KRACHT VAN KWETSBAARHEID':

“VERBONDENHEID IS DE ENERGIE DIE ONTSTAAT TUSSEN MENSEN WANNEER ZIJ ZICH GEZIEN, GEHOORD EN GEWAARDEERD VOELEN; WANNEER ZE ZONDER TE OORDELEN EN BEOORDEELD TE WORDEN KUNNEN GEVEN EN ONTVANGEN.”

VERBONDENHEID

ALS MANIER VAN IN HET LEVEN STAAN

HENK GALENKAMP: DRIE MANIEREN VAN IN HET LEVEN STAAN

▪ **DE STAAT VAN ANGST**

- OVERLEVEN IN EEN BEANGSTIGENDE, VIJANDIGE OMGEVING
- VECHTEN, VLUCHTEN, BEVRIEZEN/ONZICHTBAAR WORDEN, BESCHERMEN

▪ **DE STAAT VAN TOLERANTIE EN RESPECT**

- RATIONELE KEUZE – JURIDISCH VERANKERD: OP VOET VAN GELIJKHEID LEVEN WE SAMEN
- VAN 'DULDEN' (OMDAT HET MOET) TOT NAAST EN MET ELKAAR LEVEN
- SOCIAAL CONTRACT

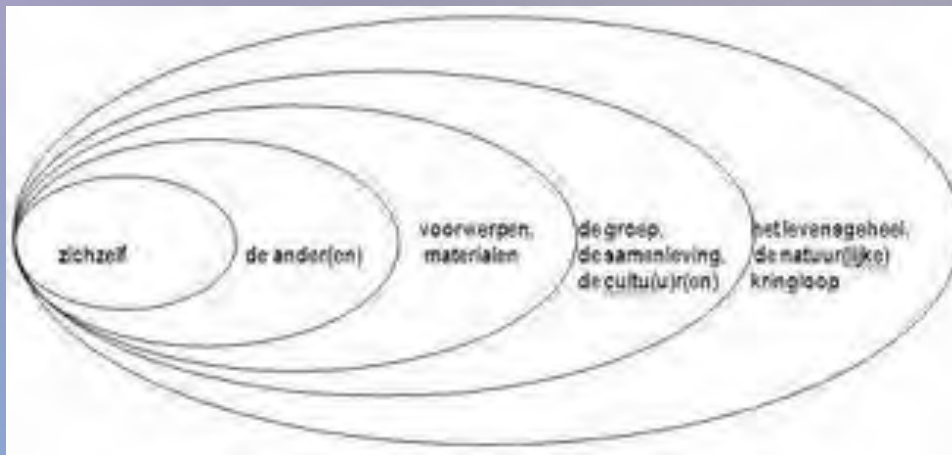
▪ **DE STAAT VAN VERBONDENHEID**

- DE ANDER/HET ANDERE/DE NATUUR/HET LEVEN ALS ANDER(S) BENADEREN (LEVINAS)
- VERWONDERD, OPEN, ZOEKEND NAAR EN BEWUST VAN DE EIGENHEID VAN DE ANDER (EN ZICHZELF)
- DIEP RESPECT EN SPONTANE BEREIDHEID TOT ZORG OF OPNEMEN VAN VERANTWOORDELIJKHEID

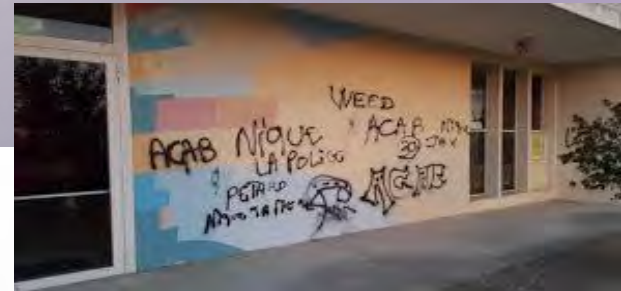
VERBONDENHEID FUNDAMENT VOOR LEREN EN LEVEN

- ANOEK DEPUYDT

‘HET BEWUST ERVAREN FEIT DEEL TE ZIJN VAN EEN
GROTER, ZINVOL GEHEEL’ – VIJF DIMENSIES

DE-LINK-WENTIE : NEGATIEF SPIEGELBEELD VAN VERBONDENHEID

VERBONDENHEID ALS ERVARING LEGT BASIS VOOR HOE WE IN HET LEVEN STAAN

- ZELFVERTROUWEN EN VERTROUWEN IN DE ANDER/DE ZIN VAN HET LEVEN
- EMPATHISCHE HOUDING
- SOLIDAIRE EN SOCIAAL BETROKKEN HOUDING
- ETHISCH KOMPAS
- MORELE BEWOGENHEID – GEDREVENHEID/PASSIE – DUURZAAM ENGAGEMENT

TOEGEPAST

- HET SCHOOLKLIMAAT HEEFT EEN BELANGRIJKE INVLOED OP LEERLINGEN, LERAREN EN SCHOOLLEIDERS. ONDERZOEK TOONT DAT **EEN POSITIEF VERBINDEND EN COLLABORATIEF KLIMAAT**, OF EEN STERK SOCIAAL KLIMAAT, VERBAND HOUDT MET **HOGERE ACADEMISCHE PRESTATIES BIJ LEERLINGEN** (REYNOLDS, LEE, TURNER, BROMHEAD, & SUBASIC, 2017; STEWART, 2008), MINDER VROEGTIJDIG SCHOOLVERLATEN, HOGERE STUDIEMOTIVATIE VAN LEERLINGEN EN MINDER SPIJBELGEDRAG (KEPPENS & SPRUYT, 2016).
- EEN **POSITIEF SOCIAAL SCHOOLKLIMAAT** HEEFT OOK EEN POSITIEVE INVLOED OP **DE MENTALE GEZONDHEID VAN LERAREN** EN VERLAAGT LANGS DIE WEG DE KANS OP EEN VROEGTIJDIGE UITTREDE UIT HET LERARENBEROEP (VAN DROOGENBROECK, SPRUYT & VANROELEN, 2014).

NOG TOEPASSINGEN

HOE VERTALEN NAAR DE SCHOOLPRAKTIJK?

- **(ZELF)KENNIS, ZELFVERTROUWEN EN COMPETENTIES VOEDEN**
- **RELATIES VERSTERKEN**
  - INDIVIDUEEL – INTERINDIVIDUEEL
  - GROEPSNIVEAU
  - COLLECTIEF ALS SCHOOLGEMEENSCHAP
  - ALS DEEL VAN DE SAMENLEVING
- **VERANTWOORDELIJKHEID GEVEN:** VB. INSPRAAK, MEDEVERANTWOORDELIJKHEID, KANSEN TOT ZELFSTURING INTACT HOUDEN (AUTONOMIE), ...
- **VAN BASISZORG TOT DOORGEDREVEN 'ZORG OP MAAT'**
- **HERSTELGERICHT DISCIPLINEREN**

JAPANESE LEVENSSLESSEN

MISS A

STEVENS, L., PEDAGOGISCHE TACT.

HERKENBAAR?

- DEEL EEN 'STERKE' ERVARING UIT JE EIGEN SCHOOLTijd
- WAAROM KOOS JE VOOR DEZE ERVARING?
- IN HOEVERRE WERKT ZE NOG NA IN WIE JE NU BENT OF WAT JE NU DOET/NIET DOET?

BOUWEN AAN EEN VERBINDENDE SCHOOLCULTUUR DE PREVENTIEPIRAMIDE (J. DEKLERCK)

4 ACTIENIVEAUS

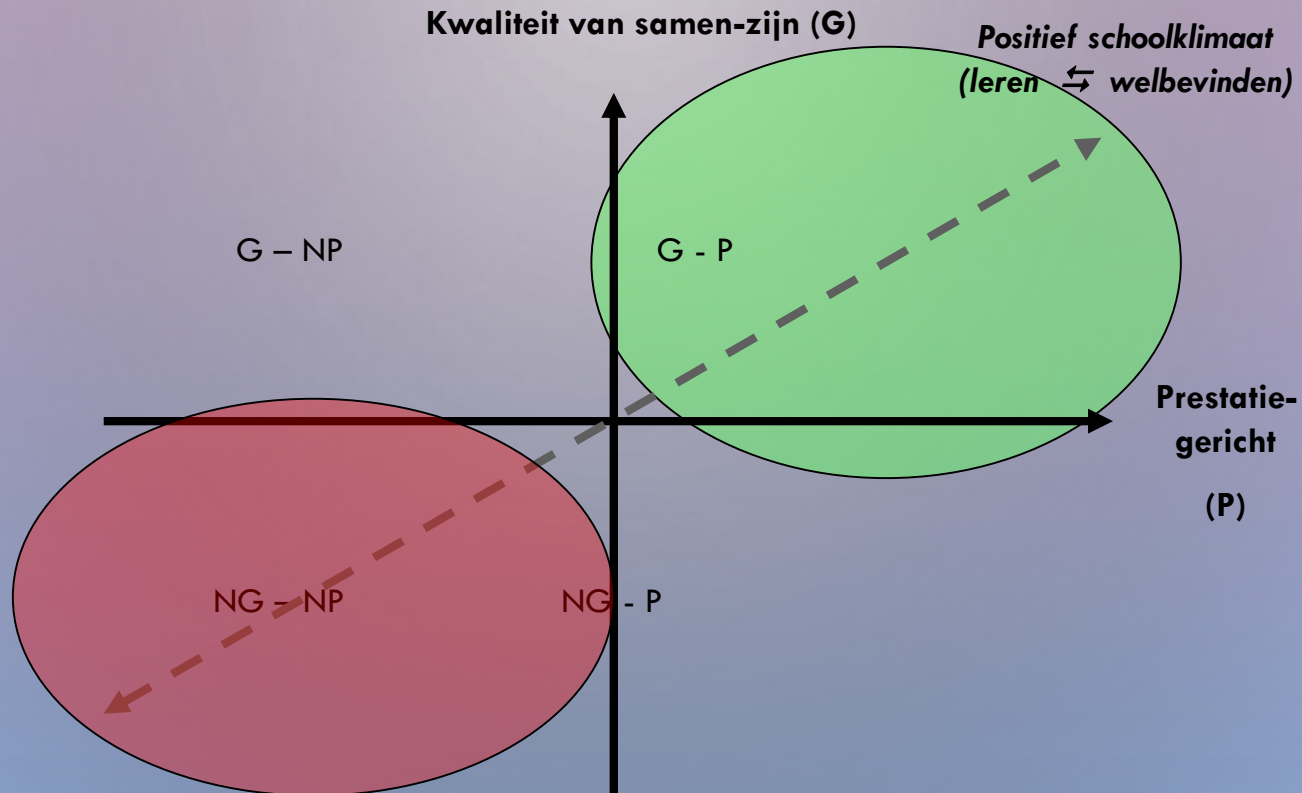
- **NIVEAU 1: LEEFKLIMAATBEVORDERING** → BEWUST INZETTEN OP HET **VERSTERKEN VAN HET POSITIEF OMGAAN EN DE VERBONDENHEID** VAN DE KINDEREN MET ZICHZELF, MET ELKAAR EN MET DE LEERKRACHTEN (+ MET DE FYSIEKE OMGEVING)
- **NIVEAU 2: ALGEMENE PREVENTIE** → BEWUST INZETTEN OP HET **VERSTERKEN VAN DE VEERKRACHT EN DE SOCIALE EN SPELVAARDIGHEDEN** VAN DE KINDEREN: ZORGEN DAT ZE ER 'STERK' EN EVENWICHTIG KUNNEN STAAN [= ALGEMENE ONTWIKKELING BEVORDEREN]

4 ACTIENIVEAUS

- **NIVEAU 3: SPECIFIEKE PREVENTIE** → BEWUST BEZIG ZIJN MET HET **VOORKOMEN VAN WAT ALS EEN PROBLEEM WORDT ERVAREN** (RUZIES, CONFLICTEN, PESTGEDRAG, ...) [= RISICO OP EEN (NIEUW) PROBLEEM ZO KLEIN MOGELIJK HOUDEN]
- **NIVEAU 4: CURATIEVE INITIATIEVEN** → BEWUST EN OORDEELKUNDIG **INSPELEN OP WAT FOUT IS GELOPEN** EN ER OP TOEKIJKEN DAT DE GENOMEN STAPPEN OOK EEN PREVENTIEF EFFECT HEBBEN [NA DE FEITEN]

STERKSTE SCHOOL = WARM ÉN UITDAGEND

Bron: De Fraine, Van Damme en Ongena, 2004

Schoolteammoment 1

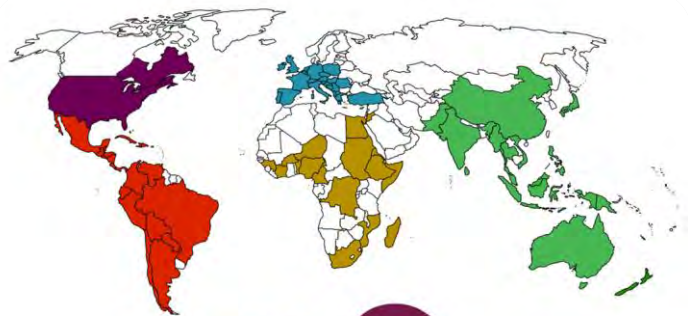

Verbindend
schoolklimaat

Schoolbox

Dit wil ik zeker
meenemen naar
ons team!

1 million students
79 countries
300+ projects

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

*De kracht van
participatie en associatie*
DAG 2

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

Bezinning Verbondenheid is ...

VASTEN

De kinderen van Chili dromen van ...

voedsel en water

boeken en schrijfgerief

knuffelberen

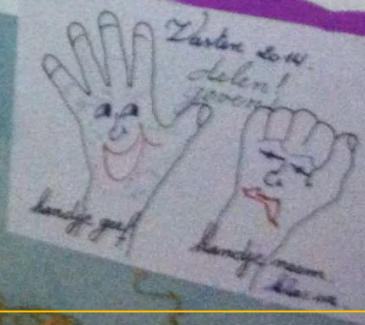
kleding en schoenen

lakens

medicijnen

gespaard bedrag: € 860,34

De kracht van een verbindend schoolklimaat

**LOYALE VERBONDENHEID:
EEN GEZAMENLIJKE
VERANTWOORDELIJKHEID**

*Van verbindend schoolklimaat naar
een verbindend netwerkklimaat*

DE KRACHT VAN PARTICIPATIE & ASSOCIATIE

*Onze participatieve beleidsvisie:
een krachtig ingrediënt om te bouwen
aan een verbindend schoolklimaat*

**Participatie &
associatie
vanuit lasalliaans
perspectief**

PAUZE

Participatie en associatie vanuit Lasalliaans perspectief

DE KRACHT VAN PARTICIPATIE

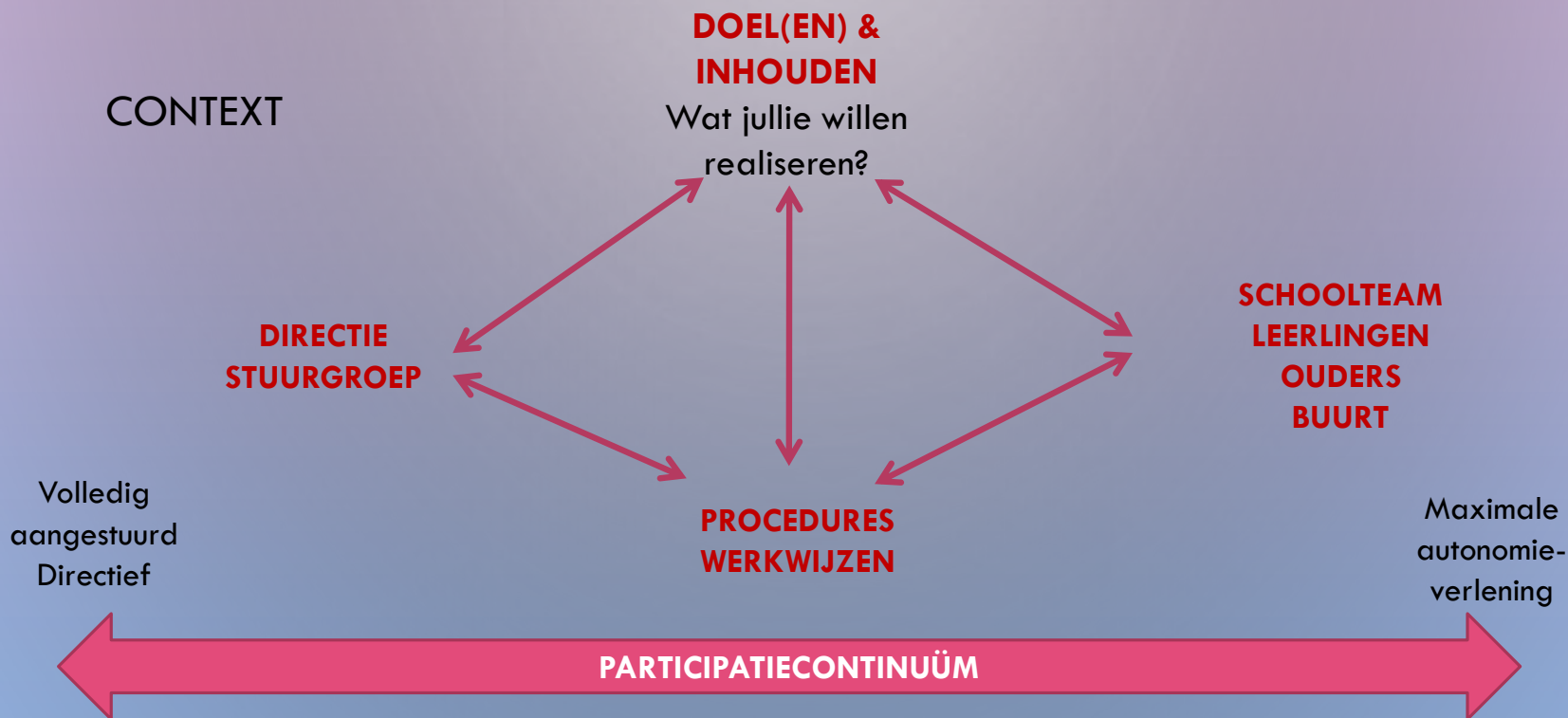
HOE INVULLEN VAN LASALLIAANS PERSPECTIEF?

VERTREKPUNT: DE GOUDEN CIRKELS VAN S. SINEK

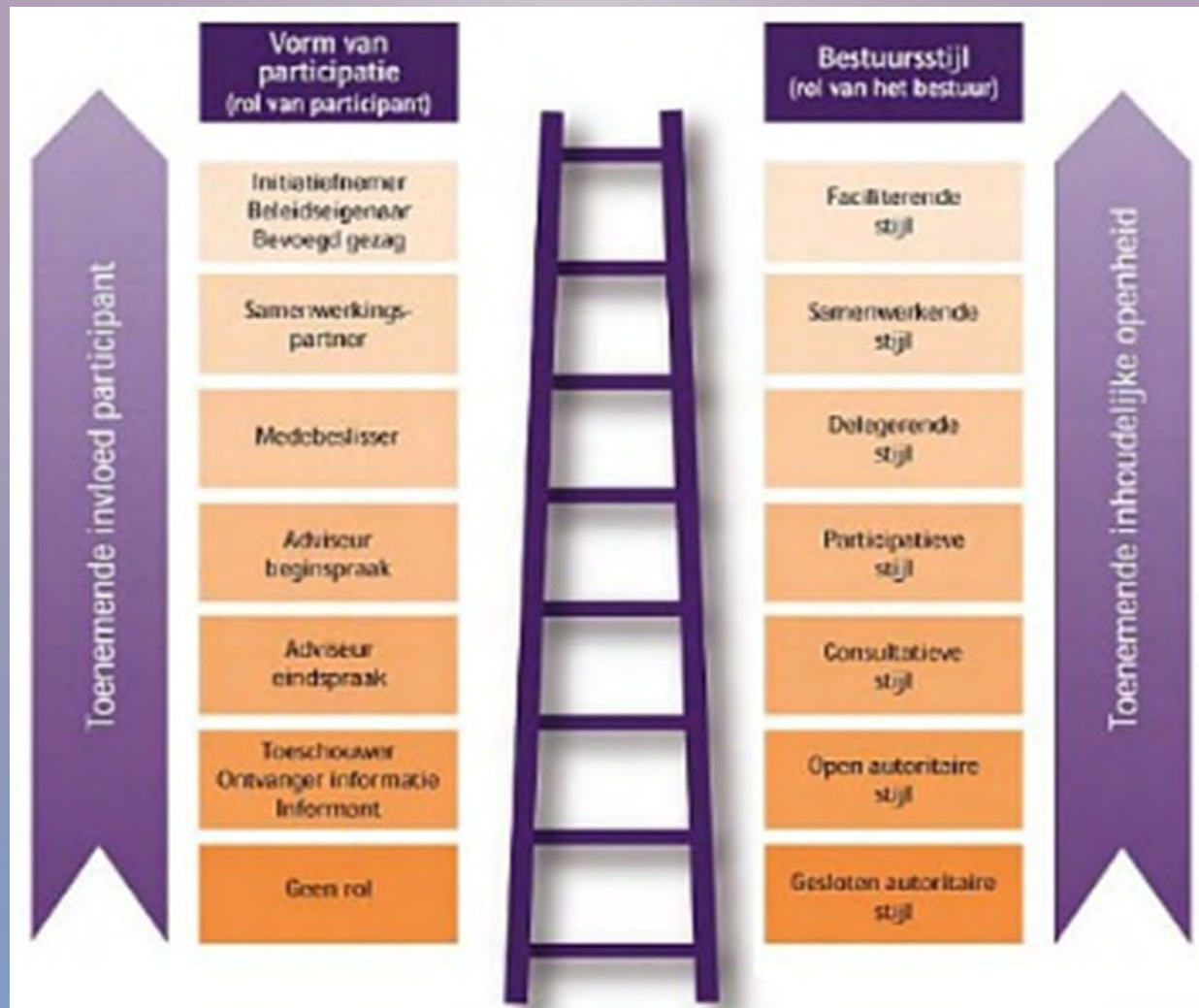

INVLOEDENKADER (DETREZ, BOSMANS, GOMBEIR) 'SAMEN SCHOOL MAKEN'

PARTICIPATIE HOE VER WILLEN JULLIE GAAN?

Gradatie van participatie

Deelaspecten ouderbetrokkenheid op school

participatiehuis

	Mee-leven	Mee-weten	Mee-helpen	Mee-denken	Mee-bepalen
De school ♦ Ouderwerking	BETROKKENHEID	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE
Alle ouders ♦ Ouderwerking	BETROKKENHEID	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE
De klas/school ♦ Ouder	BETROKKENHEID	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE
Kind(eren) ♦ Ouder	BETROKKENHEID	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE	PARTICIPATIE

Kader voor ouderbetrokkenheid

Voorwaarden tot goede samenwerking

SAMEN   OPEN   GELIJKWAARDIG   CONSTRUCTIEF   RESPECTVOL

VERTROUWEN

BELANGRIJKE VOORWAARDEN

- WAAROM KIEZEN JULLIE VOOR SAMENWERKING (VANUIT JULLIE EIGEN PROJECT)?
- MET WIE WILLEN JULLIE SAMENWERKING TOT STAND BRENGEN?
(NOODZAAK VAN BINNENUIT VS. NOODZAAK VAN BUITENAF)
- IS DE BASIS VOOR SAMENWERKING AANWEZIG?
  - DRAAGVLAK AANWEZIG (BIJ ELKE BETROKKEN PARTIJ?)
  - HELDERE VERWACHTINGEN? → ELKAARS VERWACHTINGEN KENNEN EN BEGRIJPEN
  - AFSPRAKEN TOT SAMENWERKING EN PARTICIPATIE

“De kracht van een participatieve schoolcultuur”

Individuele reflectie

Wat wil ik meenemen om een participatief schoolbeleid te realiseren?
Wat raakt mij?
Wat triggert mij?

 TheLaSallian
Photo by Ashley Go

DE GEWENSTE PARTICIPATIEVE SCHOOL

- INDIVIDUEEL BRAINSTORMEN IN WOORD EN BEELD
- ➔ UITWISSELEN MET TAFELGENOTEN
- WAT DOET ER ECHT TOE?
- WAT DELEN JULLIE MET ELKAAR?
- WELK BEELD LIJKT HET MEEST TREFFEND EN VOLLEDIG?
- BIJ HET UITWERKEN: INTEGREER CONSEQUENTIES (VB. OP HET VLAK VAN LEERLINGENONDERSTEUNING; PROFESSIONALISERING VAN HET TEAM; ...)
- GEEF JULLIE WERKSTUK/BEELD EEN NAAM
- WAT IS NODIG OM MET JULLIE BEELD AAN DE SLAG TE KUNNEN GAAN?

“De kracht van een participatieve schoolcultuur”

Reflectie in groep

Uitwisselen

Verzamelen op
tandwielen

Verbeelden

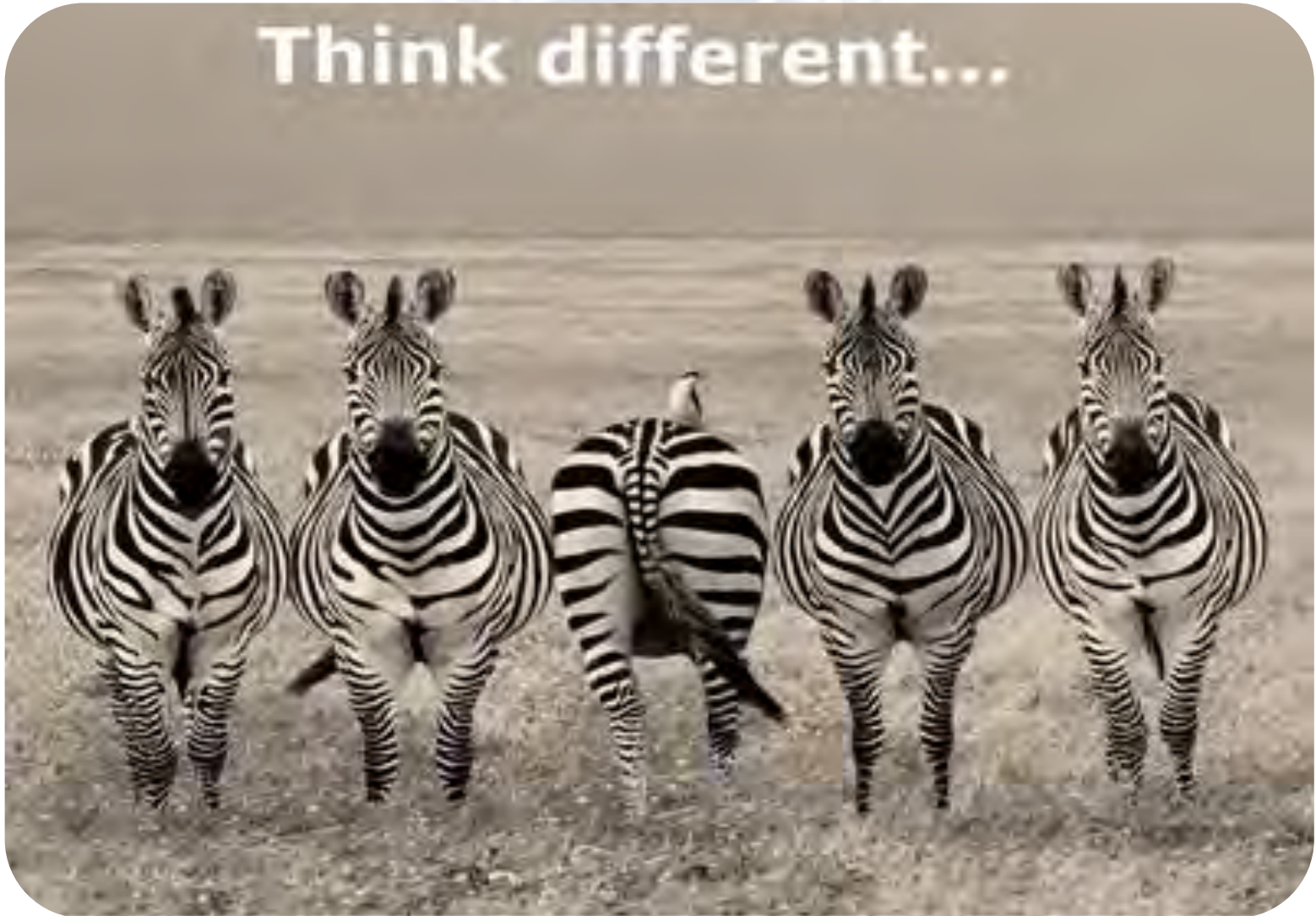

LUNCH

Groepsopdracht deel 2

Think different...

DE GEWENSTE PARTICIPATIEVE SCHOOL

- INDIVIDUEEL BRAINSTORMEN IN WOORD EN BEELD
- UITWISSELEN MET TAFELGENOTEN
- WAT DOET ER ECHT TOE?
- WAT DELEN JULLIE MET ELKAAR?
- WELK BEELD LIJKT HET MEEST TREFFEND EN VOLLEDIG?
- BIJ HET UITWERKEN: INTEGREER CONSEQUENTIES (VB. OP HET VLAK VAN LEERLINGENONDERSTEUNING; PROFESSIONALISERING VAN HET TEAM; ...)
- GEEF JULLIE WERKSTUK/BEELD EEN NAAM
- WAT IS NODIG OM MET JULLIE BEELD AAN DE SLAG TE KUNNEN GAAN?

STRANDWANDELING

14u15-17u15

Vernissage

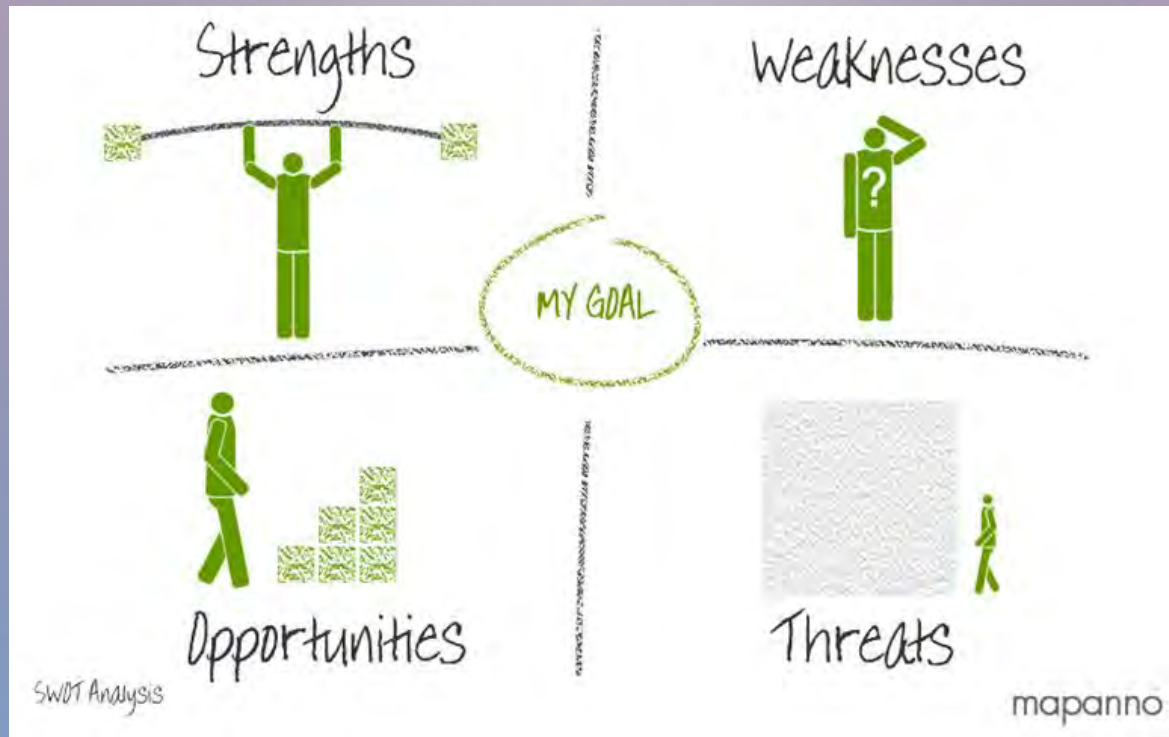
je participe
tu participes
il participe
nous participons
vous participerez
ils profitent

Schoolteammoment 2

Naar een participatief
schoolbeleid

SWOT-ANALYSE PARTICIPATIE OP SCHOOL

FOCUSPUNTEN SWOT-ANALYSE

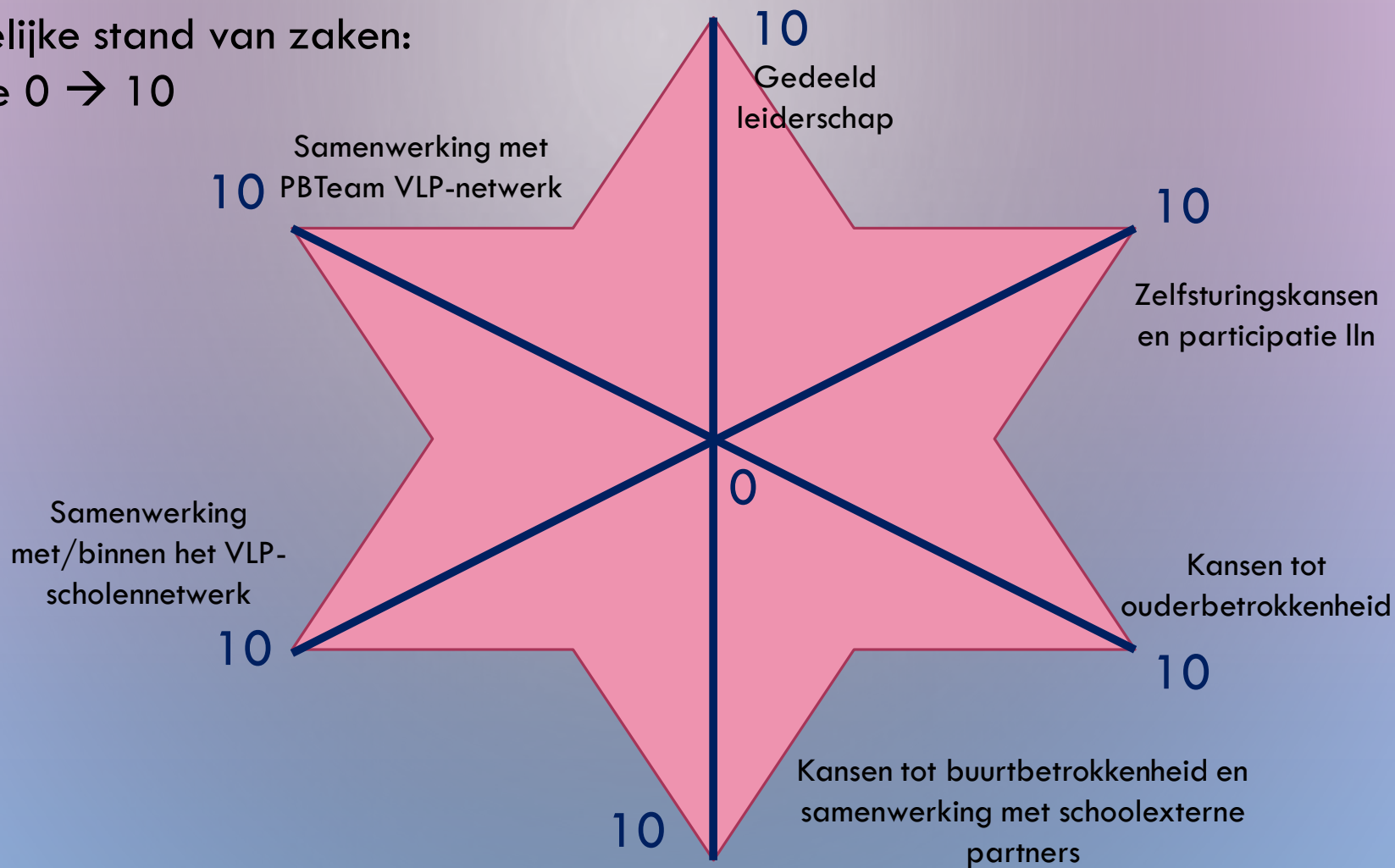
- GEDEELD LEIDERSCHAP / ACTIEVE MEDEVERANTWOORDELIJKHEID
SCHOOLTEAM ALS KENMERK VAN DE SCHOOLWERKING
- KANSEN TOT ZELFSTURING EN MEDEVERANTWOORDELIJKHEID LEERLINGEN
- KANSEN TOT SAMENWERKING EN BETROKKENHEID VAN OUDERS BIJ HET
SCHOOLGEBEUREN
- KANSEN TOT SAMENWERKING MET BUURT EN SCHOOLEXTERNE PARTNERS
- KANSEN TOT SAMENWERKING MET SCHOLEN BINNEN HET VLP-NETWERK
- KANSEN TOT SAMENWERKING MET PEDAGOGISCHE BEGELEIDERS (VLP-
NETWERK)

GROEPSWERK 4: DEEL 1

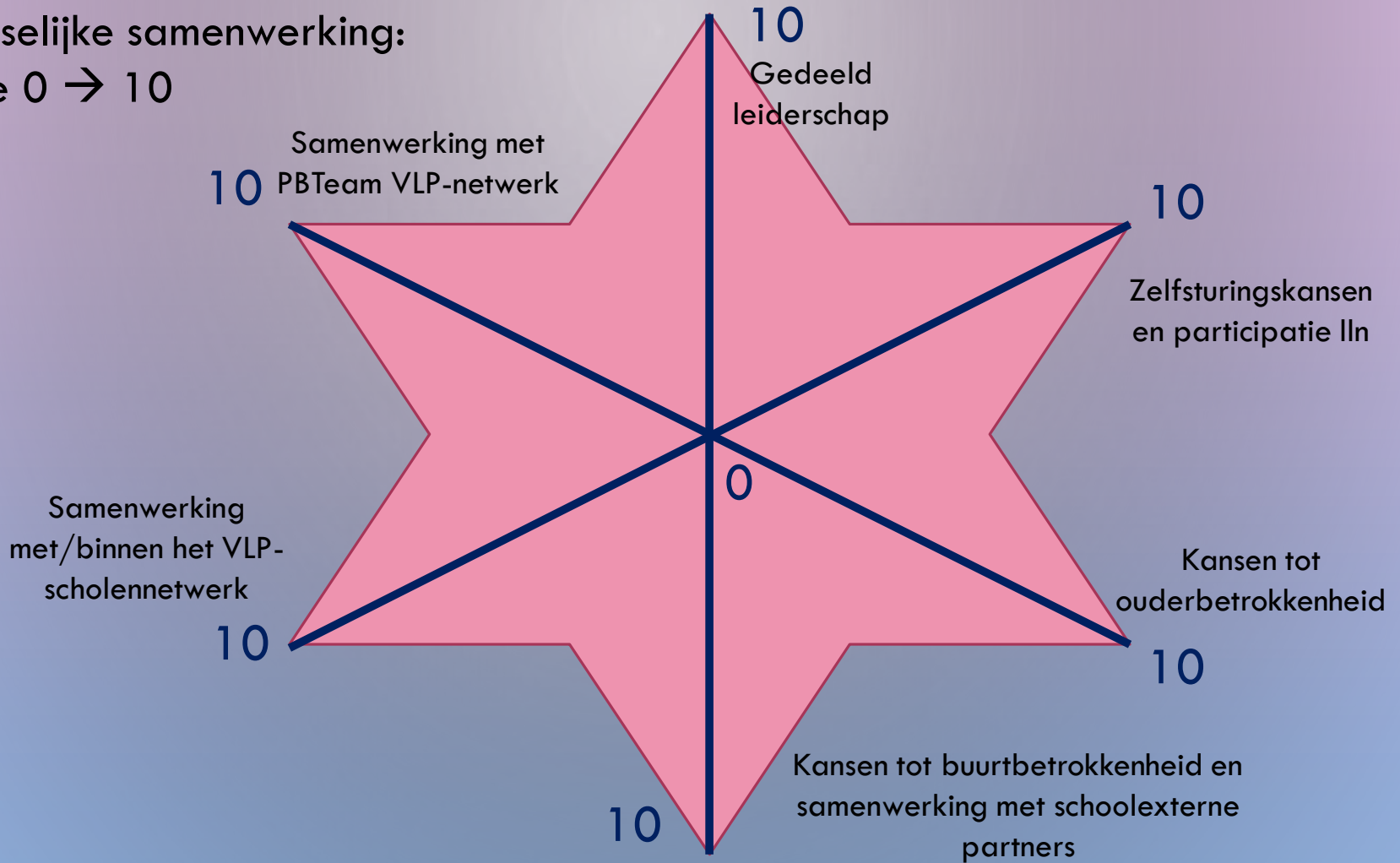
GESLAAGDE EN GESMAAKTE ACTIES IN JULLIE SCHOOL?

- WELKE ACTIES OF INITIATIEVEN IN JULLIE SCHOOL BESCHOUWEN JULLIE ALS SUCCESVOL OP HET VLAK VAN PARTICIPATIE? + HOE TOONT ZICH DAT?
- BIJ WELK VAN DE 6 ACTIEDOMEINEN SLUIT ELK VAN DIE GESLAAGDE INITIATIEVEN AAN?
- VAN WELKE INITIATIEVEN DROMEN JULLIE? WAT ZOU NAAR JULLIE AANVOELEN BIJKOMEND NODIG/MOGELIJK ZIJN (OP HET VLAK VAN PARTICIPATIE VERSTERKEN)?

Feitelijke stand van zaken:
score 0 → 10

Wenselijke samenwerking:
score 0 → 10

MOGELIJKE VERBETERINITIATIEVEN

FOCUS	VERBETERINITIATIEVEN	HOOGDRINGENDHEID/ PRIORITEIT ★ ★ ★ ★ ★
Gedeeld leiderschap – actieve medeverantwoordelijkheid schoolteam		
Actieve betrokkenheid en zelfverantwoordelijkheid van leerlingen		
Ouderbetrokkenheid		
Buurtbetrokkenheid en samenwerking met externe partners		
Samenwerking binnen het VLP-scholennetwerk		
Samenwerking met VLP PBTEAM		

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

*In loyale verbondenheid
samen
verantwoordelijkheid
opnemen voor onze zending*

DAG 3

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

U wijst mij de weg naar het leven:
overvloedige vreugde in uw nabijheid,
voor altijd een lieflijke plek aan uw zijde.

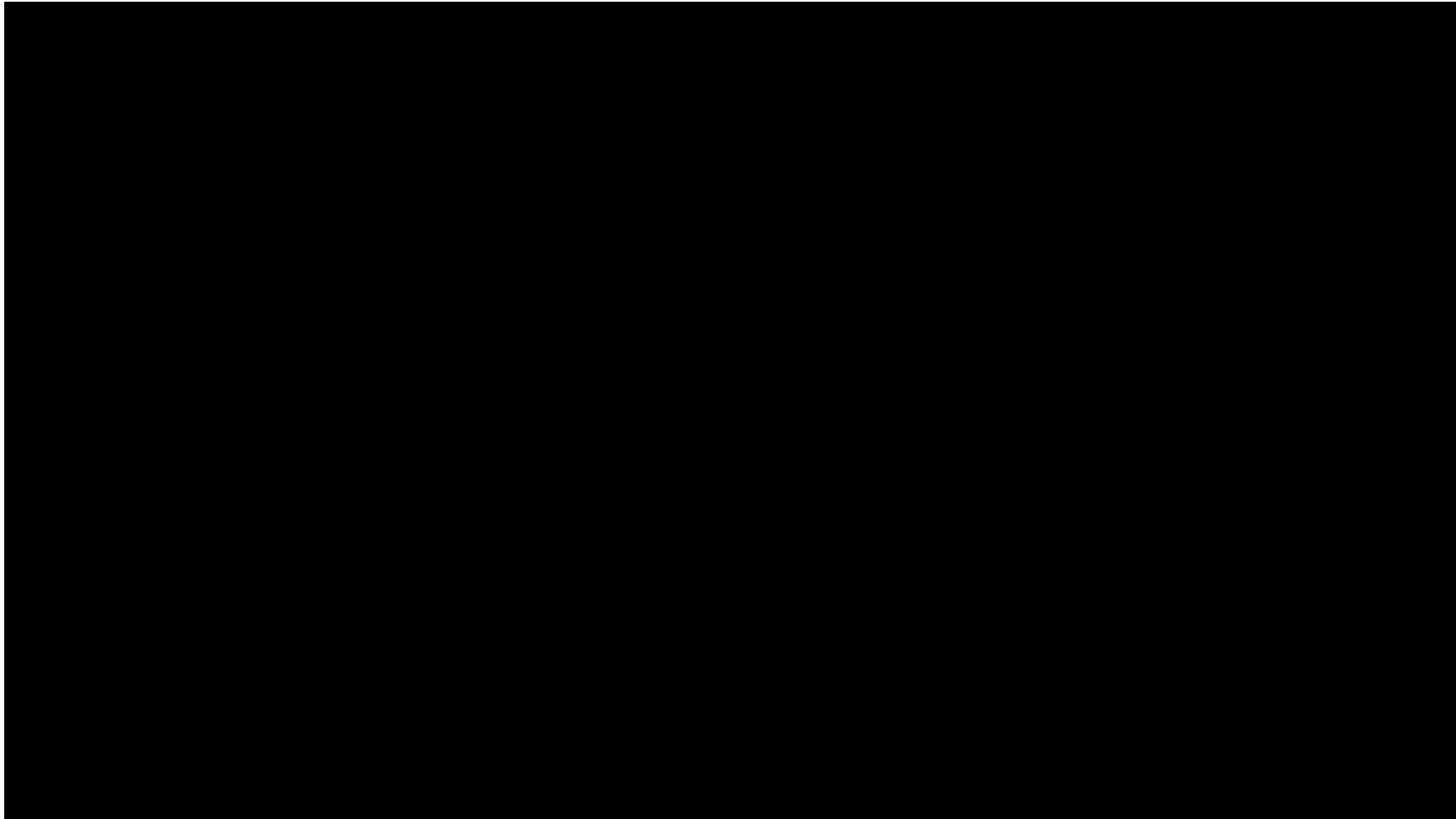
Psalm 16:11

DailyVerses.net

Desire Lines

Schoolteammoment 3

"In loyale
verbondenheid
verantwoordelijkheid
opnemen voor onze
missie"

Gaandeweg
ontdekken we
dat ons pad geen
bestemming heeft,
maar bestemming is.

PAUZE

VERBONDENHEID ROND HET VLP-PROJECT

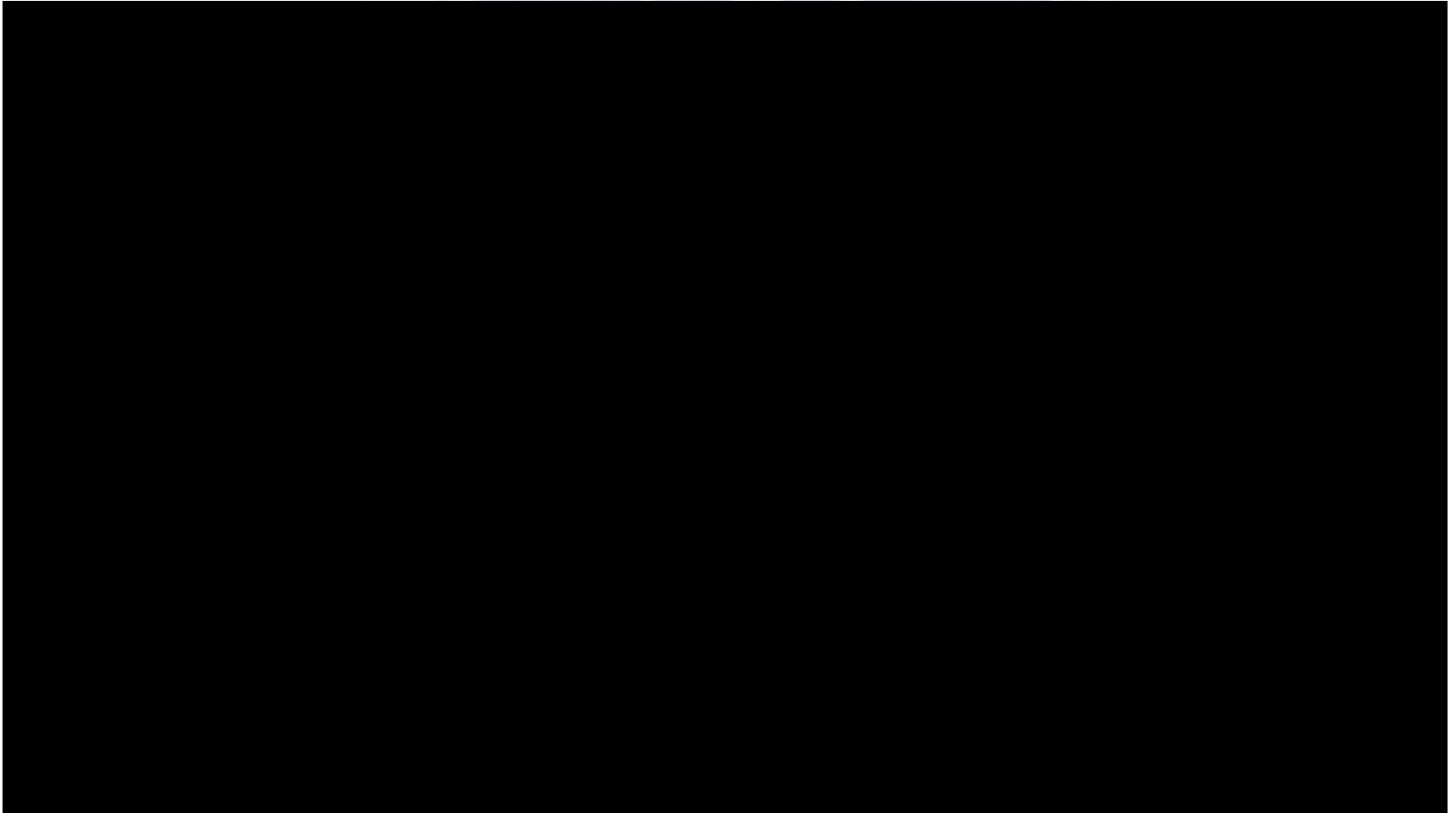
*Associatie en participatie
vanuit lasalliaans
perspectief*

VLAAMS LASALLIAANS PERSPECTIEF

PRESENT

EVALUATIEMOMENT

SLOTWOORD

*“Bedanken voor een
kleinigheid is de toon aangeven
in de symfonie van een groot
geluk.”*

Marcelle Auclair

HEEL ERG
DANK JE WEL
SUPER
THANK YOU
GEWELDIG
BEDANKT

VIA SALLE*17

MENT, ONE LIEF